

Bilaga 3 till kommunfullmäktiges protokoll 2013-09-23 § 5

Interpellation (2013:9) från Jan Valeskog (S) om den dåliga ekonomin i fullbelagda gymnasieskolor i Stockholm

Jan Valeskog har ställt följande frågor till mig:

1. Varför klarar inte stadens gymnasieskolor sin ekonomi trots att många skolor är överfyllda och även klasserna är fyllda till bristningsgränsen?
2. Anser borgarrådet att dessa skolor med ekonomiska problem också har ledningsproblem?
3. Spelar det enligt borgarrådet någon roll för skolornas ekonomi att inte läraravtalet kompenseras av kommunledningen eller att kostnaderna för Volvo IT har fördubblats?
4. Anser borgarrådet att man kan bedriva en acceptabel gymnasieutbildning om gruppstorlekarna är så många som 32 elever i varje klass, under nästan hela undervisningstiden?

I fråga 1 undrar Jan Valeskog varför stadens gymnasieskolor inte klarar sin ekonomi trots att många skolor är överfyllda och även klasserna är fyllda till bristningsgränsen?

De flesta av stadens gymnasieskolor klarar, tvärtemot vad Jan Valeskog vill ge sken av, att hålla sin budget. Detta trots de senaste årens kraftiga elevminskning, som givetvis har påverkat ekonomin. Det beror på att gymnasieschablonen, dvs. pengarna som går ut till skolorna, konsekvent har ökat sedan Alliansen tog över ansvaret för skolan 2006. I budgeten för 2013 ökade schablonen ytterligare med 3 %, motsvarande drygt 90 miljoner kronor, och under förra mandatperioden blev den totala schablonökningen hela 10 %. Detta kan jämföras med Socialdemokraternas senaste mandatperiod 2002-2006, då de enbart höjde schablonen med totalt 2,8 %. Alltså sammanlagt, på fyra år, mindre än vad vi gör bara i år.

Vissa skolor dras dock med underskott. I de allra flesta fall beror underskotten på elevminskning och svårighet att anpassa organisationen efter minskat och förändrat elevunderlag.

En annan sak som är viktig att komma ihåg i sammanhanget är att stadens gymnasieskolor tar emot många elever från andra kommuner i länet. Och då vi betalar ut mer till våra egna skolor än KSL:s prislista medger innebär det att våra egna elever får med sig mer pengar än vad många andra inpendlande elever får.

En diskussion har förts inom Kommunförbundet Stockholms län, KSL, om att från hösten 2013 införa en ny prislista och om att höja ersättningsnivåerna per elev som går på gymnasieskolorna i Stockholms län. Detta berör särskilt de kommuner där många elever från andra kommuner väljer att studera och då Stockholm är den kommun som tar emot absolut flest gymnasieelever från andra kommuner har en höjning av prislistan varit mycket angelägen. Tyvärr blir nu så inte fallet då bland annat Socialdemokraterna vid sammanträdet i KSL, genom Jan Valeskogs kollega Tomas Rudin, beslöt sig för att rösta emot en höjning av prislistan och alltså att avstå från att satsa extra på gymnasieskolan i länet för 2014.

De gymnasieskolor som redovisar underskott har tagit fram åtgärdsplaner innehållande analys och åtgärdsprogram för att anpassa organisationen till det förändrade elevunderlaget. Regelbundna möten genomförs med gymnasiedirektör, economichef, controller och skola.

Att upprätthålla en god ekonomi i stadens gymnasieskolor är ett långsiktigt arbete. Genom i grunden goda ekonomiska förutsättningar i Stockholm och genom god framförhållning och planering är förutsättningarna för en gymnasieskola i balans bra.

I fråga 2 undrar Jan Valeskog om jag anser att dessa skolor med ekonomiska problem också har ledningsproblem?

Nej, det anser jag inte. Däremot kan vissa skolor haft svårighet med att anpassa organisationen efter minskat och förändrat elevunderlag.

I fråga 3 undrar Jan Valeskog om jag tycker att det spelar någon roll för skolornas ekonomi att inte läraravtalet kompenseras av kommunledningen eller att kostnaderna för Volvo IT har fördubblats?

2012 års löneavtal för lärare innebar ett första viktigt steg i arbetet med att stärka läraryrkets löneutveckling, och jag är mycket glad över att vi nu träffat ett nytt tvåårigt löneavtal, för 2013-2014, som fortsätter på den inslagna vägen.

Det är självklart viktigt att skapa förutsättning för skolorna att höja lärarlönerna och likaså att skapa fler karriärvägar för skickliga lärare. För att klara av löneökningen tillfördes därför under 2012 100 mnkr till Stockholms skolor. Detta extra tillskott täckte fullt ut den löneökning på drygt 4 % som genomfördes, i syfte att säkerställa att verksamheterna inte skulle behöva skära ner på grund av det avtal som träffades.

Utbildningsförvaltningen presenterade i juni 2012 en utredning av IT-kostnadernas utveckling för utbildningsnämnden. Redovisningen visade att övergången till GS-IT har gett olika ekonomiska effekter för olika skolor, beroende på de egna beslut som skolorna har fattat gällande till exempel antal nya datorer. Det vi vet är att antalet datorer i skolan sedan 2009 har ökat med omkring 12000 stycken och antalet surfplattor har gått från 0 till 6000 stycken. Samtidigt har trådlösa nätverk installerats på stadens skolor. Med fler datorer följer givetvis ökade kostnader, men samtidigt har vi även tillskjutit mer resurser då vi anser att IT-utveckling är ett angeläget område.

Parallellt med detta har ett arbete pågått för att skapa en god it-miljö i den pedagogiska verksamheten och en rad aktiviteter och insatser har genomförts. Under våren har exempelvis utbildningsförvaltningen, tillsammans med Volvo IT, Microsoft, St Erik kommunikation, Cisco, seviceförvaltningen och SLK genomfört ett gemensamt utvecklingsprojekt, det så kallade KVITS-projektet (Kvalitet it i skolan). I projektet har 15 grundskolor och gymnasieskolor specialstuderats då det gäller den faktiska och den upplevda it-miljön. Utvärderingen av studien kommer att ligga till grund för vilka förbättringsområden som ska prioriteras. Utbildningsförvaltningen har också genomfört en utvärdering av GS- IT för de pedagogiska verksamheterna. Denna utvärdering ligger nu till grund för fortsatt förbättringsarbete då det gäller den faktiska och upplevda it-miljön och vad som är möjligt att genomföra inom befintligt avtal.

Stockholm skolor ska erbjuda eleverna den bästa undervisningen. Satsningen på fler datorer och IPAD:s i skolorna kommer att göra stor skillnad för lärandet. Fler datorer ökar möjligheterna för ett bättre och mer individualiserat stöd till varje elev och är ett av flera sätt att ge mer jämlika förutsättningar för våra elever. Det är inte alla som har en egen dator hemma. För dessa elever är dessa satsningar särskilt viktiga.

I fråga 4 undrar Jan Valeskog om jag anser att man kan bedriva en acceptabel gymnasieutbildning om gruppstorlekarna är så många som 32 elever i varje klass, under nästan hela undervisningstiden?

Långt ifrån alla stadens gymnasieskolor har gruppstorlekar med 32 elever i varje klass. Vi har skolor som har väldigt små klasser, och vi har skolor där klasstorlekarna är ganska stora. Om vi tittar på personaltätheten har vi förhållandevis få elever per lärare i jämförelse med många andra kommuner.

Vad som är en optimal klasstorlek är en mycket svår fråga att svara på, där forskningen inte ger någon tydlig anvisning på det generella planet. På många ställen fungerar stora klasser utmärkt och många av våra mest populära gymnasieskolor, som också är de som har störst klasstorlekar, har också fantastiska studieresultat. På andra ställen kan det fungera mindre bra.

Stockholm 2013-09-18
Lotta Edholm (FP)
Skolborgarråd